

ΚΑΜΠΑΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΑΣΥΛΟ

<http://asylum-campaign.blogspot.gr>

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 14 Ιανουαρίου 2018

Η ΚΑΜΠΑΝΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΥΛΟ ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ ΤΙΣ ΣΟΒΑΡΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΣΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Η, προ ολίγων ημερών, σύλληψη, εντός της Υπηρεσίας Ασύλου και διοικητική κράτηση του Τούρκου πρόσφυγα στον οποίο χορηγήθηκε άσυλο με απόφαση της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, μετά την προσωρινή διαταγή της Προέδρου του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών περί αναστολής της ως άνω απόφασης, συνιστά, χωρίς αμφιβολία, πρωτοφανή παράνομη ενέργεια που πλήττει τον πυρήνα του κράτους δικαίου.

Η ως άνω παράνομη σύλληψη και κράτηση εντάσσεται σε μια σειρά παραβιάσεων που τελούνται από όργανα της εκτελεστικής εξουσίας σε βάρος των δικαιωμάτων των 8 Τούρκων στρατιωτικών αιτούντων άσυλο και προσφύγων και προσβάλλουν βασικές αρχές του κράτους δικαίου και δη το τεκμήριο αθωότητας, την αρχή της εμπιστευτικότητας, την προσωπική ελευθερία. Σηματοδοτούν, δε, τη συνέχιση της διολίσθησης της Κυβέρνησης και του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής σε πολιτικές, προφανώς, σκοπιμότητας σε βάρος της νομιμότητας.

Ειδικότερα, η Καμπάνια για το Άσυλο καταγράφει με ανησυχία:

- 1. Την, για πρώτη φορά, στα χρονικά ενέργεια του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής να καταθέσει αίτηση ακύρωσης κατά απόφασης θεσμικού οργάνου, το οποίο έκρινε θετικά επί ζητήματος χορήγησης ασύλου και τους απαράδεκτους χειρισμούς που συνόδευσαν την ενέργεια αυτή και δη:**

- Την ανεπίτρεπτη σπουδή για την κατάθεση της αίτησης σε αστυνομικό τμήμα(!) σε μέρα μη λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών, εντός αργιών, γεγονός το οποίο, ως γνωστόν, δεν επιφέρει κανένα έννομο αποτέλεσμα και ως εκ τούτου παραπέμπει σε αγχώδη εκπλήρωση ανειλημμένης δέσμευσης, της οποίας η έκταση δεν είναι γνωστή.
- Την απαράδεκτη δήλωση του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής ότι «[...]υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι πρόκειται για πραξικοπηματίες[...]»¹, με την οποία εκφράζει κρίση, ως δεν του αναλογεί και δεν του επιτρέπεται εκ της θεσμικής του ιδιότητας, καθώς η ουσιαστική κρίση επί του αιτήματος ασύλου ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα αφενός της Υπηρεσίας Ασύλου, κατά τον πρώτο βαθμό εξέτασης του αιτήματος και αφετέρου των Επιτροπών της Αρχής Προσφυγών, κατά τον β' βαθμό εξέτασης. Σημειωτέον, δε, ότι ο νόμος βεβαίως δίνει τη δυνατότητα στον Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής να υποβάλει αίτηση ακύρωσης κατά απόφασης των Επιτροπών της Αρχής Προσφυγών, η οποία, ωστόσο, μπορεί να αφορά αποκλειστικά και μόνον νομικά σφάλματά της (τύπος, αιτιολογία κ.ά.) και όχι την ουσιαστική της κρίση. Ως εκ τούτου, οι ως άνω δηλώσεις, οι οποίες έρχονται σε πλήρη αντίθεση και με τις αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου του Αρείου Πάγου, συνιστούν παρέμβαση στη δικαιοσύνη αλλά και στη διαδικασία ασύλου και χονδροειδή παραβίαση του τεκμηρίου αθωότητας, που προστατεύεται από τις διατάξεις της ΕΣΔΑ και αποτελεί ουσιαστική κατάκτηση των πολιτισμένων δικαιοκρατικών συστημάτων.
- Τις αλληπάλληλες δημόσιες δηλώσεις κορυφαίων στελεχών της κυβέρνησης, με διατύπωση κρίσεων επί των ζητημάτων έκδοσης αλλά και του ασύλου, από την αρχή της άφιξης των 8 Τούρκων αιτούντων άσυλο² και εν εξελίξει των διαδικασιών έκδοσης και ασύλου τους, που προσέβαλαν και προσβάλλουν

¹ Γ. Μουζάλας: Υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι πρόκειται για πραξικοπηματίες, Ναυτεμπορική, Τετάρτη, 10 Ιανουαρίου 2018 00:29 <http://www.naftemporiki.gr/story/1310469/g-mouzalas-yparxoun-basimes-endeikseis-oti-prokeitai-gia-praksikopimaties>

² Δήλωση της ΕΕΔΑ με αφορμή την εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας των οκτώ τούρκων στρατιωτικών, Ιούλιος 2016, http://www.nchr.gr/images/pdf/apofaseis/prosfuges_metanastes/dilosi_gia_toys_okto.pdf

το τεκμήριο αθωότητας, την αρχή της εμπιστευτικότητας αλλά και συνιστούν ανεπίτρεπτη παρέμβαση της εκτελεστικής εξουσίας στη διαδικασία απονομής της δικαιοσύνης αλλά και στη διαδικασία εξέτασης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας.

- Τις ανακόλουθες δηλώσεις από ανώτατα κυβερνητικά στελέχη ως προς τη φύση των Επιτροπών Προσφυγών που ενόψει της υποβληθείσας από τον Υπουργό αίτησης ακύρωσης, χαρακτήριζαν τις Επιτροπές Προσφυγών ως «διοικητικές» ενώ, η αιτιολόγηση του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής για τη νομοθέτησή τους -με μια εσπευσμένη μάλιστα διαδικασία σε κατατεθείσα Τροπολογία³- ήταν η ενίσχυση του δικαιοδοτικού χαρακτήρα τους, την οποία, κατά τον υπογράφοντα Υπουργό, εξασφάλιζε η συμμετοχή δύο δικαστών στην τριμελή σύνθεσή τους. Τα ίδια επιχειρήματα υποστηρίχθηκαν από το Υπουργείο και στο πλαίσιο της εκδίκασης των αιτήσεων ακύρωσης, κατά κανονιστικών και ατομικών πράξεων της Διοίκησης, που αφορούσαν ιδίως τη σύσταση και συγκρότηση των Ανεξαρτήτων Επιτροπών Προσφυγών και κατά συναφών ατομικών πράξεων οι οποίες, επιπλέον, απέρριπταν τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας, χωρίς την επί της ουσίας εξέτασή τους, χαρακτηρίζοντας την Τουρκία ως ασφαλή Τρίτη χώρα για την επιστροφή και την αναζήτηση προστασίας των προσφευγόντων Σύρων προσφύγων που ζήτησαν άσυλο στην Ελλάδα⁴. Το Συμβούλιο της Επικρατείας, ωστόσο, με τις υπ' αριθμ. 2347/2017 και 2348/2017 αποφάσεις του και σε αντίθεση με πάγια νομολογία του μέχρι τούδε, αποφάνθηκε θετικά περί της συνδρομής των όρων του δικαιοδοτικού χαρακτήρα των Ανεξαρτήτων Επιτροπών Προσφυγών.

Υπενθυμίζουμε ότι οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών υπό τη σημερινή τους συγκρότηση, προβλέφθηκαν με

³Τροπολογία 496/25 15.6.2016 Περιγραφή: Τροποποίηση διατάξεων σχετικών με θέματα της Υπηρεσίας Ασύλου και Αρχής Προσφυγών (ν. 4375/2016)
http://www.hellenicparliament.gr/Nomothetiko-Ergo/Katatethenta-Nomosxedia?law_id=9b433789-dc33-4a10-a454-a61901526035

⁴ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ «Η Καμπάνια για την Πρόσβαση στο Άσυλο στηρίζει τις αιτήσεις ακυρώσεως που συζητούνται αύριο στο Συμβούλιο της Επικρατείας και αφορούν τη λειτουργία των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών και τον χαρακτηρισμό της Τουρκίας ως ασφαλούς τρίτης χώρας ασύλου. Διακυβεύεται όχι μόνο η διεθνής προστασία στην Ελλάδα αλλά το κράτος δικαίου και η ίδια η δημοκρατία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη.» <http://asylum-campaign.blogspot.gr/2017/03/>

εσπευσμένη τροποποίηση του μόλις ψηφισθέντος, τότε, νόμου 4375/2016 η οποία «συνέπεσε» χρονικά με τις αποφάσεις των Επιτροπών Προσφυγών του π.δ.114/2010 που έκριναν, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους, ότι η Τουρκία δεν είναι ασφαλής «τρίτη» χώρα για την επιστροφή Σύρων προσφύγων και ως εκ τούτου έρχονταν σε αντίθεση με τις σχετικές παραδοχές περί του αντιθέτου της Κοινής Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας. Η παράκαμψη της αρμοδιότητας ενός οργάνου διά της αμέσου αντικατάστασής του, συνοδεύτηκε από διατάξεις που εξόφθαλμα αντιβαίνουν στο Σύνταγμα με σειρά παρατυπιών που παραβιάζουν τις βασικές εγγυήσεις για την πρόσβαση σε διεθνή προστασία στην Ελλάδα.

Καταληκτικά, ασχέτως του αν οι Επιτροπές Προσφυγών περιβάλλονται ή όχι με τις εγγυήσεις ενός δικαιοδοτικού οργάνου -για το οποίο η Καμπάνια για το Άσυλο έχει εκφράσει σοβαρές επιφυλάξεις, όπως και για το συναφές ζήτημα της συνταγματικότητάς τους- οι ως άνω ανακολουθίες και οι χειρισμοί κυβερνητικών οργάνων και του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής προκαλούν σοβαρούς προβληματισμούς. Είναι προφανές εκ των ως άνω χειρισμών ότι ο χαρακτηρισμός της φύσης και ο αντίστοιχος σεβασμός στο ρόλο και στις αποφάσεις των Επιτροπών, εκ μέρους του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής, εξαρτάται από την εξυπηρέτηση σκοπών που δεν συνδέονται με τη διεθνή προστασία. Έτσι, ο χαρακτηρισμός των Επιτροπών ως «δικαιοδοτικό όργανο με αυξημένες εγγυήσεις ανεξαρτησίας», εξυπηρετεί στην περίπτωση των απορριφθέντων Σύρων, ενώ δεν εξυπηρετεί στην περίπτωση του αναγνωρισθέντος Τούρκου, γι' αυτό και στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή χαρακτηρίζεται από στελέχη της κυβέρνησης ως όργανο διοικητικού χαρακτήρα.

- 2. Την παράνομη, απαράδεκτη και προκλητική σύλληψη, εντός της Υπηρεσίας Ασύλου και στη συνέχεια τη διοικητική κράτηση του Τούρκου αναγνωρισμένου πρόσφυγα στον οποίο χορηγήθηκε άσυλο με απόφαση της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, μετά την προσωρινή διαταγή της Προέδρου του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών περί αναστολής της ως άνω**

απόφασης. Σημειωτέον ότι, η προσωρινή διαταγή της Προέδρου του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών περί αναστολής της δεν ακυρώνει την απόφαση της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών δυνάμει της οποίας του χορηγήθηκε άσυλο, αλλά την αναστέλλει προσωρινά. Σε συνέχεια, δε, της ως άνω προσωρινής διαταγής και λίγο πριν συλληφθεί χορηγήθηκε στον Τούρκο πρόσφυγα το ειδικό δελτίο αιτούντος άσυλο δυνάμει του οποίου επιτρέπεται η παραμονή του στη χώρα σε καθεστώς ελευθερίας.

- Είναι, κατ' αρχήν σκανδαλώδες ότι έξω από την πόρτα του γραφείου της Διευθύντριας της Υπηρεσίας Ασύλου συνελήφθη ένας αναγνωρισμένος πρόσφυγας ο οποίος μόλις είχε λάβει το ειδικό δελτίο αιτούντος άσυλο, δυνάμει του οποίου επιτρέπεται παραμονή του στη χώρα σε καθεστώς ελευθερίας έως την ολοκλήρωση και της εκκρεμούσας δικαστικής διαδικασίας. Σοβαρό, δε, προβληματισμό δημιουργεί το γεγονός της «μη παρέμβασης» της Υπηρεσίας Ασύλου έναντι της παράνομης αυτής ενέργειας που έλαβε χώρα εντός των γραφείων της -μπροστά στην πόρτα της Διευθύντριας- κατά προσώπου που τελεί υπό την προστασία της.
- Η ως άνω σύλληψη και η κράτησή του είναι καταφανώς παράνομες και επισύρουν ακόμη και ποινική ευθύνη για όποιον τις διέταξε, καθώς και για όσους έδωσαν τη σχετική εντολή δεδομένου ότι η σύλληψη και διοικητική κράτηση αιτούντος άσυλο στον οποίο έχει χορηγηθεί το σχετικό δελτίο δυνάμει του οποίου επιτρέπεται η παραμονή του στη χώρα σε καθεστώς ελευθερίας, δεν επιτρέπεται και δεν προβλέπεται από καμία διάταξη νόμου. Όπως επισημαίνεται και σε κείμενο του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες⁵, η ισχύουσα νομοθεσία στην Ελλάδα, και δη η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 46 ν. 4375/2016, προβλέπει με απόλυτη σαφήνεια τις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες πολίτης τρίτης χώρας που αιτείται διεθνή προστασία μπορεί,

⁵Νομικές Διευκρινίσεις σχετικά με τη μη δυνατότητα κράτησης ελεύθερου αιτούντος διεθνή προστασία κατά το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο <http://www.gcr.gr/index.php/en/news/press-releases-announcements/item/775-nomikes-diefkriniseis-sxetika-me-ti-mi-dynatotita-kratisis-leytherou-aitoyntos-diethni-prostasia-kata-to-ethniko-kai-enosiako-dikaio>

όλως εξαιρετικά, να κρατηθεί διοικητικά. Συγκεκριμένα και όπως ορίζει το άρθρο 46 παρ. 2 ν. 4372/2016: «[...] Αλλοδαπός ή ανιθαγενής που υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας ενόσω κρατείται βάσει των σχετικών διατάξεων των νόμων 3386/2005 και 3907/2011, όπως ισχύουν, παραμένει υπό κράτηση κατ' εξαίρεση, εφόσον αυτή είναι αναγκαία, κατόπιν ατομικής αξιολόγησης και υπό την προϋπόθεση ότι δεν μπορούν να εφαρμοσθούν εναλλακτικά μέτρα [...]». Από τη ρητή διατύπωση της ως άνω διάταξης προκύπτει ότι η εθνική νομοθεσία προβλέπει μία και μόνη περίπτωση κατά την οποία σε πρόσωπο που αιτείται διεθνή προστασία μπορεί να επιβληθεί μέτρο κράτησης. Είναι η περίπτωση πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος έχει συλληφθεί και ήδη κρατείται για να απελαθεί (ν.3386/2005) ή να επιστραφεί στη χώρα καταγωγής του (ν.3907/2011) και κατά το διάστημα αυτής της κράτησης υποβάλλει αίτημα διεθνούς προστασίας. Τότε και μόνο τότε σύμφωνα με το άρθρο 46(2) ν. 4375/2016, το πρόσωπο αυτό μπορεί να «παραμείνει», όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η διάταξη, και μάλιστα κατ' εξαίρεση, υπό κράτηση, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις του νόμου.

- Η απόφαση του αρμόδιου Αστυνομικού Διευθυντή σύμφωνα με την οποία διατάσσεται η εκ νέου κράτησή του, πέραν του καταρχήν παράνομου χαρακτήρα της, περιέχει στην αιτιολογία της αυθαίρετες κρίσεις οι οποίες υπερβαίνουν την αρμοδιότητα των αστυνομικών οργάνων που την εξέδωσαν, έρχονται σε αντίθεση με τις παραδοχές του Ανώτατου Δικαστηρίου του Αρείου Πάγου και παραπέμπουν σε άλλες εποχές και άλλες λογικές της λειτουργίας της αστυνομίας εκτός πλαισίου νομιμότητας, που προχωρά σε «κρίση» και «δίκη» ιδεών και προθέσεων αλλά και σε λογικές «τιμωρίας» προς παραδειγματισμό και αποτροπή «[.]καθόσον η ενεργοποίηση της προβλεπόμενης νόμιμης διαδικασίας κράτησης επιβάλλεται για την αντιμετώπιση της προκύπτουσας σοβαρής απειλής για τη δημόσια τάξη και εθνική ασφάλεια της χώρας, ως το μόνο ενδεδειγμένο κατά τις περιστάσεις μέσο [...] Εξάλλου και με αφορμή το πρόσωπό του προκαλούνται σοβαροί κίνδυνοι από άλλα πρόσωπα της

αλλοδαπής, ομοϊδεάτες και μη, που επιβουλεύονται την ασφάλεια και ειρήνη της χώρας και των πολιτών της χάρη των δικών τους επιδιώξεων.»

Οι ως άνω ενέργειες και χειρισμοί έρχονται μετά από σειρά αποφάσεων και ρυθμίσεων της Κυβέρνησης και του Υπουργού Μεταναστευτικής Πολιτικής στο πεδίο της διεθνούς προστασίας, και δημιουργούν σοβαρούς προβληματισμούς ως προς υποχωρήσεις της νομιμότητας χάριν σκοπιμοτήτων: η επιμονή του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής για τον χαρακτηρισμό της Τουρκίας ως ασφαλούς τρίτης χώρας για τους πρόσφυγες, οι παρεμβάσεις του για την «υλοποίησή» της Κοινής Δήλωσης των αρχηγών ΕΕ-Τουρκίας με κάθε τρόπο, η παράκαμψη της αρμοδιότητας ενός θεσμικού οργάνου -των προηγούμενων Επιτροπών Προσφυγών- διά της αμέσου αντικατάστασής τους μετά από αποφάσεις τους που δεν «συμφωνούσαν» με τον χαρακτηρισμό της Τουρκίας ως ασφαλούς τρίτης χώρας, μαρτυρούν τη διολίσθηση των θέσεων της ελληνικής Πολιτείας στον τομέα της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου σε μια δημοκρατία δεν επιδέχεται αιρέσεις ούτε εξαιρέσεις.

Αναμένουμε την αυτονόητη δικαστική προστασία των Τούρκων προσφύγων και την απρόσκοπτη εφαρμογή του νόμου κατά την εκδίκαση ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθήνας της αίτησης ακύρωσης κατά της απόφασης της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών με την οποία χορηγήθηκε άσυλο στον συγκεκριμένο Τούρκο πρόσφυγα.

Επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με την ως άνω απόφαση της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών σε περίπτωση επιστροφής του στην Τουρκία συντρέχει σοβαρός κίνδυνος να υποστεί βασανιστήρια και απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση καθώς επίσης να δικαστεί από δικαστήριο το οποίο δεν θα παρέχει τα αναγκαία εχέγγυα για ανεξάρτητη και αμερόληπτη δικαστική κρίση, και κατά συνέπεια συντρέχει βάσιμος και δικαιολογημένος φόβος δίωξής του στην Τουρκία.

Υπενθυμίζουμε ότι ήδη ο Άρειος Πάγος έχει διασφαλίσει ένα σοβαρό πλαίσιο προστασίας, απορρίπτοντας το αίτημα έκδοσης των τουρκικών αρχών κατά του συγκεκριμένου Τούρκου πρόσφυγα, διαλαμβάνοντας στην απόφασή του ότι, σε περίπτωση επιστροφής του στην Τουρκία, κινδυνεύει να υποστεί απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση και να μην έχει δίκαιη δίκη, λόγω και της αόριστης περιγραφής των κατηγοριών που του αποδίδουν οι τουρκικές αρχές.

Η χορήγηση διεθνούς προστασίας είναι μια πράξη εφαρμογής κανόνα δικαίου, σύμφωνα με τη Σύμβαση του 1951 για το καθεστώς των προσφύγων και όχι μια πολιτική απόφαση.

Η προστασία των δικαιωμάτων των Τούρκων προσφύγων, η προστασία των προσφύγων εν γένει, η προστασία των δικαιωμάτων κάθε ανθρώπου στη χώρα μας είναι ζήτημα δημοκρατίας και όχι πολιτικών συμφωνιών. Καλούμε την Κυβέρνηση να τα σεβαστεί και να τα υπερασπιστεί ως οφείλει.

ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ (αλφαβητικά):

ΑΙΤΗΜΑ <http://www.aitima.gr>

ΑΡΣΙΣ - Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων <http://arsis.gr>

Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων & Μεταναστών
<http://migrant.diktio.org>

Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι
<https://greekhelsinki.wordpress.com>

Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες <http://www.gcr.gr>

Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων <http://www.refugees.gr>

Κόσμος χωρίς Πολέμους και Βία <http://www.kosmosxorispolemous.gr>

Πρωτοβουλία για τα Δικαιώματα των Κρατουμένων
<http://www.tokeli.gr>

Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA) <http://rsaegean.org/el/>